

EDINOST

Glasiilo Slovenskega političnega društva za Primorsko

»V edinci je moč«

»EDINOST« izhaja 2 krat na teden vsako sredo in saboto o poludne. Cena za vse leto je 6 gl., za polu leta 3 gl., za četrt leta 1 gl. 50 kr. — Posamezne številke se dobivajo pri oporavilstvu in v trafikah v Trstu po 5 kr., v Gorici in v Ajdovščini po 6 kr. — Naročnice, reklamacije in inserate prejema Oporavilstvo, via Torrente, »Nova tiskarna«.

Vsi dopisi se pošiljajo Uredništvu »via Torrente« »Nuova Tipografia«; vsak mora biti frankiran. Rokopisi brez posebne vrednosti se ne vračajo. — Inserati (razne vrste naznani in poslanice) se zaračunajo po pogodbi — prav cenó; pri kratkih oglasih z drobnimi črkami se plačuje za vsako besedo 2 kr.

O kmetijskem prašanji.

(Dalje.)

Uzrok uspešnega poljedelstva in velicih pridelkov v zadnjih deželah so gotovo največ modre in blagodejne državne uredbe in zakoni. Stari sistem podedovanja namreč, da se posestvo ne razkosa, ampak ostane celo, tam je še v rabi in ta se nam zdi zmiraj le pravi, ker od deljenja ne izhaja družega nego proletarijat, kmetijstvo po njem propada. Lahko je to razvideti v Italiji, kder so sedaj posestva mnogih kmetov pala v roke (morda za polovico cene) raznim gospodarjem, katerim mora ubogi kmet služiti kakor rob. Dere ga in mori grozna — pelagra, ki izhaja iz same lakote; zadnji čas so se taki siromašni koloni v več krajih blažene dežele uprli svojim zatiralcem, kar pa, kakor navadno, plačajo s tem, da bodo morali mnogo časa po ječah posedati, potem pa robovati hujše od poprej.

Takih nastopkov je pričakovati povsod, koder se posestva dela, ker ni res, kakor nekateri trdijo, da čim manjše je zemljišče, tem intenzivnejše in boljše je obdelano; godi se premnogokrat nasprotno. Ker se kmetu zemljišče, v del dobljeno, zdi premajhno in v resnici ne zadostuje za preživljanje, mora si on drugde iskati dohodka ter v tem zanemarja mali svoj del. Na tak način, namesto da bi bilo tem bolj obdelano ker je majhno, ostane neobdelano in brez vsekake veljave, ker v nevarnosti je, da bode zdaj pa zdaj prodano; kajti malo reč, katera nam ne donaja, česar bi si želeli, malo cenimo.

Da si vsaj eden izgled izberemo, oglejmo si bližnjo tržaško okolico; tu je gotovo zemljišče tako razkosano, da nobena beraška suknja ni enako, in kaj bode še le v nekoliko letih! Bog nam ne daj čakati — rekel mi je nek okoličanski starček, o katerem pa ne dvojim, da bi čakal; čakajo pa potomci in tedaj bo gorje. Okoličani se uže zdaj žive večinoma z delom izven hiše v mestu ali drugde; uboštvo uže sedaj kaže svoja suha rebra pri vsem zaslužku, in kaj bode šel ali ne mislimo na to.

Poglejmo rajši, kaj se zgodi z okoliškimi zemljišči. S temi, pravim, godi se uže dan denes in godilo se bode še v prihodnje, da bodo prerazkosana in nazadnje prodana ter združena postano lastnina onega, koji ima cvenk, ubogi okoličan pa postane kolon, mandrijar, hlapec gospodarju onega posestva, koje je v nedavnem času bilo njegovo, ali njegovih prednikov last. To so morda prorokovanja, ki se dajo sklepati primerjajoč odnosaje kmetov tržaške okolice in onih družih dežel.

Naloga toraj naših poslancev morala bi biti potegovanje za kmetijske potrebe, zlažanje bremen, ki teže kmeta in neoviranje v njegovem delovanju. Kmet naj ne bode drugim ljudem, ki se ne preživljajo z obdelovanjem zem-

lje, posebna kasta: smatra naj se bolj za človeka in ravna naj se z njim bolj človeški. Postavodajalcu pa naj veljajo kmetje za drugo kasto, on naj ne stavi meščanov in poljedelcev vse pod en koš in naj ne obloži z davki obeh enako, ampak glede kmeta bi moral poprej poznati okoliščine njegove, kolikokrat zemlja kmetu manj rodi in ima le toliko, da se preživi ali pa mu je še lakote trpeti; drugekrat mora, ne iz svoje zanikarnosti, ampak iz potrebe denarja na posodo jemati, da odrajta »cesarja«, kakor, sam pravi.

Tako se zadolži, ne radi nebržnosti in zapravlivosti ali slabega gospodarstva, ampak zato, ker mu je polje premalo dalo in moral je davkov platiti mnogo več, nego je bilo v njegovej moči. In ako ne plača, zarubljena so mu večkrat zemljišča in tako se prigodi večkrat, da so, nekaj radi dolgov kakemu oderuhu, ali pri kakej banki, premnoga zemljišča eksekutivno prodana za mnogo manjšo ceno, nego so vredna, kmet pa mora križem sveta s trebuhom za kruhom.

Sami ne vemo sedaj, kako bi se dalo tej občneji krizi vsaj nekoliko v okom priti, ali gotovi smo, da bi po mnogem premišljevanju in opazovanju kmetiskih okoliščin se dalo temu nekaj opomoči ter zavarovati ostalo ljudstvo.

Ljudstvo se množi hitro, dežele, katere nam zdaj pripravljajo mnogo živeža, jele se se tudi čim bolj obljubovati, kakor Rusija, koja ima sedaj okolo sto milijonov ljudi v tem, ko jih pred nekoliko leti v tej državi ni bilo nad osemdeset milijonov. Viden narastaj se opazuje tudi v Ameriki in v prvej vrsti v Zedinjenih državah, kamor je izseljevanje zmiraj silnejše. Tudi te dežele toraj ne bodo morale zmirom enake kvantitete žita in družih stvari dovažati.

Očividna je torej potreba povzdignjenja kmetijskega stanu, ker le tako se to nekoliko prepreči. Prenarediti bi se morali zakoni, ki urejajo podedovanje na kmetih tako, da bi ne bilo, kakor je sedaj po nekaterih krajih, gospodarju jedne kmetije dovoljeno, vsem in povsem z njo razpolagati, ampak da bi ta po očetovej smrti prišla v last jednemu samemu oziroma starejšemu sinu. Po mnogih krajih ni deljenje zemljišč le dovoljeno, temveč uže tako v navadi, da ti se zdi, da to kak zakon zapoveduje, kar pa vsaj kolikor sam vem, noben zakon ne ukazuje. Tako je n. pr. v tržašk. okolici to kosanje povsod v navadi ter skoraj zapovedano, ker kadar hišni gospodar umre, razdele si sinovi na enake dele četudi majhno posestvo.

(Dalje prib.)

Politični pregled.

V Bosni se začne graditi železnica Doboj-Tuzla-Simintan; dotični zakon je uže razglašen.

Na Ruskem, in sicer v varšavskem okraj bode velike vojaške vaje, katere bo vodil general Gurko. Teh vaj se udeležijo 87 batalijonov in 90 eskadron vojakov z 162 kanoni.

Italijanski minister zunanjih zadev Mancini hoče odstopiti, ker mu je poslanska zbornica pri nekaj točki v proračunu prečrtala 10.000 gl. Depretis pa ga skuša pregovoriti, naj še ostane minister.

V angleškem ministerstvu je vstalo navskrižje zastran podaljšanja naredeb za obrambo hudodelstev na Irskem in zastran novih agrarnih zakonov; ministri Chamberlain, Dilko in Lefever preté z odstopom; mogoče pa, da se stvar še poravnava.

Angleška spodnja zbornica je odložila zasedanje do 4. junija.

O angleško-ruskem razporu imamo te le vesti: 22. t. m. poročajo »Daily News«, da dogovori z Rusijo vspesno napredujejo in da ni uzroka misliti, da bi nastala nepremagljiva nasprotja. V spodnji zbornici je Gladstone ta dan naznanil, da ni še imenovan razsoditelj zastran tega, kdo je kriv boja mej Rusi in Avfgani. 22. t. m. poroča »Standard«, da je glavna ovira angleško-ruskega porazumenja angleško zahtevanje, naj se sklene stalna pogodba, vsled katere boje oboje vladi pripoznavali določene avfganske meje kakor neprestopljive pregraje. Rusija se poteza za Zulfikar in Meručak, britanska vlada pa se prizadeva za to, da bi se ruske operacije ne raztegle čez avfgansko mejo.

Ruska vlada zahteva, da se v Heratu in Balkhu ustanovita ruska konzulata.

V Parizu so 24. t. m. komunisti praznovali obletnico komune. Pri tej priliki so prišli navkriž s policijo. Osem redarjev in trideset komunistov je bilo ranjenih, mnogo teh pa so zaprili.

O sudanskem prašanji je Gladstone 22. t. m. v angleške spodnje zbornice rekel, da se je angleška vlada dogovarjala s Turčijo zastran zasedanja Suakina. Iz Dongole se 22. t. m. poroča, da se Mahdi povsod umika z svojo vojsko in da se je napotil v Jabaletiri. — Wolseley je z generalnim stabom uže 22. t. m. dospel v Kairo.

DOPISI.

Iz tržaške okolice, dne 21. maja 1885. — Ko je v nedeljo 17. t. m. predpoludne ob 9. uri Miček Kralj (Lorenčič) iz S. M. M. nagovarjal naše okoličane na lesnem trgu, naj se vpišejo v društvo Cikorja in dajal njim poduke o tem slavnem društvu, prikazal se mu je pred oči naš nam dobro znani rodoljub in pošten mož »črni Jurij« iz Vrdele in začel naše okoličane nagovarjati, da ni treba se v to društvo vpisati. Na to se Miček Kralj ves srdit spusti na »črnega Jurja« rekoč: naj malo govori o tistem poštenem društvu, in naj malo govori zoper »Cikorjo«, ker to je imenitno »društvo« in ima poštene namene, delati za korist okoličanom, dalje beseda besedo najde, in črni »Jurij« mu odgovori, da to ni nikako pošteno društvo, kakor smo tudi v resnici prepričani, da ni, ker Cikorja dela proti našemu narodu, proti nam Avstrijcem, proti našemu vladarju in konečno za to, da nam izbacne našega poslanca Nabergoja.

Ko vsi nazoči slišijo, kaj naš črni »Jurij« govori, dajo vsi njemu prav. Na to se Miček Kralj sramuje in odide na stran ves sramežljiv, ker so ga prvi njegovi sosede zasramovali. — Ali povrne se v krog ves srdit in našemu črnemu »Jurju« grozi, da ga ukaže, ako ne molči in še kaj zoper »cikorjo« govori, od stražnikov zvezati in v zapor peljati. »Črni Jurij« mu na to glasno odgovori: »Jaz sem ubog, a pošten in delam za svojega

prisvitlega cesarja, za vero in domovino svojo in vi nemate oblasti pravičnega in poštenega izročevati kazenskemu sodišču, sram naj vas bode!« Tako je bila borba končana. — Kmalo potem pride drug naš narodnjak, dobro nam znani Anton Mlač, menda tajnik slavnega pevskega društva »Zora« iz Vrdele, in reče: »Jurij«, kako je kaj? »Jurij« odgovori: Tukaj sem prišel le mej reveže, da jih rešim iz rok hudiča, in tukaj Miček Kralj me hoče dati v zapor, ker sem pošten mož, ker ljubim svojega cesarja, vero, narod in dom.

Na to mu Anton Mlač odgovori: »Jurij«, kar naprej, ne bojte se vraga, saj imate tukaj branitelja, da vas brani naših sovražnikov.

Na to se pa zopet Miček na »Jurja« spusti z grdimi besedami. Ko pa je bilo zadosti tega, reče Mlač Mičku: »Kume moj! povejte mi, ali so se vam res možgani zmešali ali kali? Saj Vi, bivši tak mož, pristopili ste zdaj v tako četo! Sram vas bodi!«

Na to Miček Mlaču odgovori: »Menda so se vam, kume, možgani zmešali, ker hočete biti Rus, ker vaša bandera (zastava) je ruska in moja je tista na gradu in ona S. Justa in mi hočemo biti Avstrijci in ne Rusi. Mlač mu odgovori: Vi niste vredni, da cesarsko podobno nosite na prsih, ker Vaša bandera je ona onkraj luže. Zdaj še le se je Miček vlovil v zanjko, kajti jezen je odgovoril Mlaču tako le: »Tisto bandero še najrajši imam«. To so slišali okolo stoječi in lahko priča tudi »črni Jurij«. Na to odgovori Mlač: Bum... in odide. Miček pa za njim kriči: Zdaj denite me v »foljo«.

Dragi moj bratje okoličani! Zdaj ste pripricani in vidite, kam cilja cikorja? Prosim Vas, ne udajte se v pest cikorji, ker ona druge ceste méri, namreč do Kaprere; tja bi rada Cikorja nas peljala, da bi tam cikorjaši, mej njimi dolgi Poldo, Garibaldi miserere zapeli.

Društvo Cikorja vam bele gradove obeča, da bi se v to zapisali posebno zdaj, ob volitvah, da bi izvrgli Nabergoja in volili Mauronerja, potem pa, ko bi bilo vse končano, vam bi figo pokazali in rekli: čó mostro de ščia vol te la gavemo fatta, in še to malo svobode, ki jo dozdaj imamo, nam bi gledali vzeti.

Cikorja nabira same take ude, kateri so lahke misli in kratke pameti, n. p. pri nas je nekak Jožepin Mice, ki je tudi pri rudečem križu, neki Franča, kateri zmiraj kriči zoper Slovence, in trdi prav tiste besede, kakor mu jih Vržota v glavo cepi in prav tako so nekateri Gretaři pokvarjeni od Andreja Skabarja.

Penzija od cikorje!

Nam dobro znani Rico iz S. Ivana je dobil od Sior Poldeta penzijo, uganite kako? Raztrgan rokav — palico beraško, prazen bokal.

Iz Vrdele 26. maja. Včeraj smo imeli tukaj, kakor je bilo naznanjeno, volilni shod, udeležilo se ga je razen volilnega odbora mnogo drugih narodnjakov iz III. okraja. Razložilo se je delovanje gospoda Nabergoja v državnem zboru, posebno je shod s zadovoljnostjo in navdušenostjo proglasil, tudi v prihodnji voliti gospoda Nabergoja, na kar so mu živoklici po dvorani doneli. Enoglasno so vsi odborniki i drugi narodnjaki zagotovili neutrudljivo delati pri volitvi, da ne bi se od nasprotne stranke naše volilce zapeljalo. Obravnava zarad kandidata v mestni zbor se je odložila do časa, ko bode mestni zbor razpuščen.

Po daljših govorih je bila seja zaključena s deseterkratnim živjo na našega cesarja. Potem se je začela domača zabava i naši vrli »Zoraši« so več lepih komadov zapeli. Tudi »Črni Jurij« je svoje šaljive deklamacije ponavljal na splošno zadovoljnost vseh pričujočih. Tako smo izvršili svojo častno nalogo glede kandidata v državni zbor in smo gotovi, da se naš okraj častno pokaže svetu, da mi spoštujemo moža, kateri se je i bode trudil na Dunaju v našo korist. Bog ga živi.

Volilni odbor.

Prosek 24. maja. Tudi biki služijo za agitacijo cikorji. Kakor bode čestitim čitateljem Edinosti znano, daje ces. kr.

ministerstvo za kmetištvo vsakoletno podporo v denarjih kmetiškim društvom. da se nakupijo biki za plemo. Tudi tržiško kmetiško društvo dobiva denar za nakupovanje takih bikov; letos pa se dosedaj še ne ve, kam je denar prišel, kateri bi imel služiti v ta namen. Govori se, da je neki gospod, kateri bi bil imel biko kupiti, denar za se porabil, ali pa se porabi še le zdaj za druge namen. Znano je, da za vspešno živinorejo se ne sme bik pripuščati na leto več kot 230 do 300 krat; na Švicarskem, kjer je v resnici umna živinoreja, sme se samo do 180 na leto pripuščati, in kaj pa pri nas, kjer imajo nadzorstvo nad umno živinorejo. Cikorjaši? Znano mi je, da je lansko leto bil pripuščan bik v Proseku v 11 mesecih nič manj nego 714 krat, je li to na korist živinoreji? Temu utegno dati primeren odgovor tisti gospodarji, in takih ni malo, katerim so teleta pocerknola. Ali v vsem tem času ni bilo videti nikoga, da bi se bil brigal za to, da se bik nadzoruje. Sedaj pa, ko se bližajo volitve za državni zbor, prikladi se je 3 metre dolgi črni Poldo v 14 dnevih dvakrat občudovat hrabrega bika. Zakaj? To bi nam povedal najbolje Purič, kateri ima bika v varstvu in kateri mora na povelje Poldetovo romati v Trst, vsak drugi dan, da mu sporoča o uspehu vizite, katere je Poldo biku naklonil.

Poldo in drugi petešanti cikorje imajo v svojem programu izgnati iz Trsta in okolice vse Kranjce in Kraševce. Novi prijatelj in zaveznik Mauronerja je iz Velkega Repna doma, še le malo časa v Proseku, toraj Kraševce, in če bode Poldo triumfal, moral bode tudi ta pritepenec Prosek zapustiti, kaj pa potem šior Poldo? Kaj tako boste plačevali svoje zaveznike in prijatelje? Kaj pravite k temu cikorjaši? Ali ni očitna sleparija vaš program? Mi bodemo pa uže skrbeli za to, da za prihodnji vdobi v varstvo bika, za katerega daje država denar, okoličan, ne pa izdajica Kraševce.

Iz Proseka 25. maja. Uže pred več dnevi smo opazili, kako se neko človeče, kateremu se tudi »Kukec« pravi, po prosekških ulicah okrog plazl in nekatere tukajšnje volitve, od katerih upa, da se dajo podkupiti za cikorjo, nadleguje in jim na tiho šepeta, kaj vse vdobe, ako bodo za črnega 3 metre visokega Mauronerja glasovali. Mi obžalujemo da se še ljube tukaj nahajajo, da se s tem malovrednim Kukecem pogovarjajo, saj je vsa-cemu Prosečan vendar znano, da je to človeče tako malovredno, da se mora vsa-cemu, kateri ga pozna gnusiti — ako ga le na poti sreča. Dokler je ta zmeček človeštva še očeta imel, pretepal se je vedno z očetom in materjo, potem z lastnimi brati, svojo mater pa po očetovej smrti izpod strehe zapodil in da se je ni drugi brat usmilil, reva bi morala po svetu be-račiti, tolikokrat je bil uže ta človek kaz-novan za tepeže in še za druge pregreške, da nima para daleč okrog, in s takim nič-vrednežem se še nekateri pogovarjajo. To je odveč grdo in sram bi jih moralo biti. Njegov vredni adjutant je neki Blaže, ka-terji ima skoraj enake nagibe kakor prvi, pa kaj bi ne, saj sta si sorodna, uže več-krat sta skupaj romala v Trst in tuhtala kako bi katerega našla, da bi ga opeharila, da bi jima denarja dal, ker se pa teško vdobi človek, da bi taclm falotom denarja dal, staknola sta neko prodajalnico, v ka-terej se prodaja na puf, in sicer če je vredno 5 fr., prodaja se za 10 fr. Pa kaj je njima mar, samo da sta vdobila, da sta potem še tisti dan platno ali kar je bilo, še za 2 tretjini ceneje prodala, da sta le do denarja prišla. Ni vredno, da bi se več o teh smetljakah pisalo, to sem storil le da svet zve, kakšne baže ljudje so zavez-niki in udje cikorije, in take ljudi naj bi pošteni okoličani poslušali, komu naj dajo svoje glasove pri bodočih volitvah. Može volitci, ko se bodo te baže ljudje vam pri-lizavali in vam obečali, Bog vedi kaj, za-orite na glas: Poberi se satan izpred mene, ker ti nisi vreden, da poštenemu človeku v obraz pogledaš! Dragi rojaki, ne dajte se premoliti od nobenega, poslušajte glas vaših rojakov in volite složno na dan vo-litve moža, katerega Vam nasvetuje dru-štvo Edinost in vaši zaupni možje.

Prosek 20. maja 1885. (Izv. dopis). V ponedeljek, to je 18. t. m. prišli so bram-bovci 72. batalijona na Proseško strelišče k vajam. Mež obedom, kateri si je kaeih 18 od njih naročilo v gostilni, začeli so nekateri teh peti slovensko »Naprej zastava slave«, seveda le s zaničevanjem, drugi pak so zraven mljavkali, tretji lajali, zopet četrti krulili in cvilili, peti rigali itd. po-polnoma živalski koncert. Prašam torej: Je li to spoštovanje, katero bi moral imeti vsak poštenjak do svojega bližnjega druge narodnosti v državi in še posebno kot c. kr. vojak? Prašam: Kaj bi se zgodilo, ako bi se predrznoli naši v čisto laškem kraju tako sramotno smešiti kako narodno laško pesem? No, odgovor ni težaven. Ker ste v 72. brambovskem batalijonu zastopani obo narodnosti, to je laška in slovenska, obo deželna jezika, zato mislim, da je dolžnost višjih čuvati tudi nad tem, da se ne šali narodni čut enega dela od strani

druzeza in prav tako tudi ne čut prebi-valcev kraja, kder bivajo.

Iz Katinare pri Trstu, 25. maja. — Leta 1785 je bila ustanovljena obširna neodvisna kuracija na Katinari. Stoletnice ustanovitveja hočemo ne le dostojno na izvanjsko, temuč v pravo dušno korist praznovati. Naprošen je bil v le-ta namen za izveličanje duš neutrudljivi in goreči ter sploh Slovencem posebno pa okoliča-nom jako priljubljeni govornik, preč. oče Fr. Doljak iz družbe Jez., da bi imel ljudski misijon. Z veseljem je le to mučno delo prevzel.

Začne se sv. misijon dne 31. maja o 6. uri zjutraj in bode trajal skoro 8 dni. Vsak delalni dan bode imel preč. oče dva govora; in sicer zjutraj zgodaj, predno gredo ljudje na delo, in zvečer, ko delo dokončajo; v nedeljo in praznik pa bode imel 3 govore.

Ljudstvo se sv. misijona veseli, priča-kovati je tedaj obilo dobrega sadu. Bog pomozil!

Iz Padrič Trž. okolica 19. majnika. Dragi čitatelji, kaj boste mislili, ko moj dopis zagledate? no, kaj bode novega? e gotovo kaj o cikorji. Ne, pustimo cikorjo za zdaj in opišimo nekoliko naše soseske ali komunske zadeve. Še ko sem jaz maj-hen bil in če me je kdaj trebuch bolel, rekli so mi, da imam hude gliste; ali zdaj ko sem nekoliko vzrastel, sprevidel sem, da še le zdaj ima človek hude gliste, koje ga grizejo, in kaj misliš, dragi čitatelj, kdo so te gliste? To so tvoji sovražniki in troji nevošljivci, to, to so gliste, še huje nego one pri otrocih. Takrat ti je stolika mati nekoliko trska, malo olja, nekoliko kimlja, pa so šle gliste, ali sedanje gliste se ne dajo tako hitro odpraviti. Prav take gliste imajo dandanašnji skoraj vsi Ca-povili in Čapi distretualni rurali, ali kaj jaz vem kaj še. Od kod li misliš, dragi čitatelj, prišlo je vse to, da jih ne more nobeden videti? Ej, od tod, ker drže vsi z magistratom, odgovori ti kmet, ako ga vprašaš.

Kakor povsodi v Tržaški okolici, tako so tudi tukaj vedne zdražbe mej ljudstvom in županom. Pred nekoliko dnevi je bila neka komisija na našem Griču zaradi po-gozdovanja, in bil je tudi naš župan pri-nje. Tam blizu so pa delali nekateri kmetje iz Padrič, pa ti še vedeli niso, česa oni gospodje iščejo. Drugi dan se je pa raz-nesla po vasi vest, da je g. župan (Capo-vila) popisal vse one može, ki so tam de-hali, da so bili na komisiji, in da so ko-munsko zemljišče prodali. Po vasi je nastal velik hrup, češ, da nočejo več tega župana, da je sam podpisal one može, in Bog ve, kaj še je bilo. Hitro drugi dan je šlo več vaščanov v Trst, da bi kde našli podpi-sane one može, ali nikder niso mogli nič vdobiti; zdaj pa je vsega konec. Zatorej Padričani, drugikrat kadar bode tekla miš črez cesto, ni treba upiti, da je tekal medved.

No, pa naj bode, poglejmo tudi neko-liko v kotel od kave, kako se cikorja tam dela, ali se da prekubati ali ne, k malu bomo videli.

Kdo ni čital že večkrat o glasovitem Mirkoviču? Poslušajte potem še nekaj. Ta človek si na vse kripnje prizadeva, da bi se volili v državni in srevda tudi v mestni zbor le magistratni prijatelji, ter je uže vsem županom (Capovilom) zaukazal, da morajo na to delati, tako tedaj tudi našemu; očitno mu je celo, zakaj to Edinost here, ki ni vse nič, in kaj okoličanom ti Kranjci dade in zakaj jih poslušajo. — Hvali je ta gospod šijor Poldeta, Burg-stalerja, Raskoviča, in še druge take lde, da ti so pravi domačini in Tržčani, da te bi morali voliti, ne pa tacih, kakor je g. Živec, Nabergoj, Nadlišek in tako dalje, ker oni niso rojeni Tržčani, (Ljubi človek, kaj si pa ti, ali si uže pozabil, da ni še davno, ko si po dalmatinskih hribih široke breguše nosil?) Trčil je tudi g. Mirkovič, da več velja ena beseda od Burgstalerja, nego 100 od Živca in Nabergoja in da so vsi vsi, kadar je govoril Burgstaler v mestnem zboru, kadar pa g. Živec, takrat pa nobeden. Vemo! vemo! da ti gospodje delajo, kakor sami hočejo le po svoji glavi, ali tega ne vedo ti gospodje, da se ljudstvo zmiraj bolj zaveda in vzbuja in ako bodo ti ošabneži še kaj časa tako delali da ljudstvo uže najde poti, da se jih iz-nebi?

Res je, da se je Burgstaler dostikrat širokustil v mestnem zboru, ali vsakikrat bi bolje bil storil, da je molčal. To bi gotovo bilo bolje za nas.

Vse to in še več mi je pravil naš g. župan Padriški, da jim je Mirkovič pridil-gal. Ali naš župan je sprevidel, da je bolje služiti Bogu nego satanu, zatorej se je odpovedal vsemu capovilstvu, vsemu ma-gistratu in tudi visokemu g. pl. Mirkoviču; prav je tako, zakaj bi se mož, ki je bil še prej spoštovan kakor pravi narodnjak, za malo plačo na mesec dal zapeljati. Prav tako naj bi storili vsi okoličanski capovili in terjali nazaj stare župane, capovile pa naj ima Mauroner, ki bodo najbrže Vrzota, Lovrenčič, Primožič, Bokalič in tuti kvanti komendianti.

Vam gospod župan pa čestitamo, da ste rajše odstopili od judovske službe, nego poslušali njih nauke, koji peljejo v Garibaldijeva spodnja nebesa. Oislej ne boste imeli več toliko posvetnih glist in gotovo boste bolj brez skrbi spali. Za-torej pristopite rajši k našemu društvu in pokažite, da ste še vedno nekdanji Jože kapitan, da ste mi zdravi!

Skalovič.

Iz Materijske občine. meseca aprila. — K. »popravku« v 24. št. »Edinosti«. Šolski oskrbnik — pardon! — L. F. Schul-administrator F. D. Gemeinde Materia — tako se glasi nova oblast v naše občini — potrdil je vse one bedarije, katere je nek prejšnji dopisnik v svet poslal.

G. Zupančič kot Schuladministrator für die Gemeinde Materia nam je uže sam porok za istinitost besedi v omenje-nem dopisu — oziroma »popravku«! Ako bi hotel, da bi vsa obširna občina kar prisegla na njegove besede, moral bi oni popravek podpisati še oni, brez katerega se niti g. Zup. niti g. Deb. misliti ne mo-remo. Oba skupaj bi bila uže tak porok o istini, da bi živa duša ne mogla več zi-noti. — To naredite, pa bo konec besedi! — Od rem!

1. Kedo se upa trditi, da ne bi bil g. Deb. jeden glavnih uzrokov, da mora ljud-stvo plačevati kazni zaradi šolskih zamud? Slavna nova »oblast« Schuladministrator naj se malo potru-di mej učence ter naj jih povprašuje o ravnanji učiteljevem, pa se prepriča o »istini«. To spričuje tudi neki dopis, katerega je pisal nedko, ki ni daleč od onega, ki je provzročil te vrstice. Pred nekaj leti smo čitali v »Edinosti« o rav-nanju g. D. in ono je bilo žalibog resnično, če tudi nismo navajeni od ljudi, kakor je bil oni dopisnik, slišati resnice. Skoda, da nemam onega dopisa pri rokah; ako se mi posreči najti ga, priobčim nekatere vrstice. Potem bode svet sodil, kakovega prepričanja o »istini« so nekoli naši »ve-ljaki«. Ono, kar je včeraj krstil z »unerzo-gener . . .« imenuje danes narodnjaka in Bog si vedi še kaj. Z onim, s kojim sta se fakinski vedla, bratita se danes. Žalostne prikazni — usmiljenja vredni značaji.

2. Kedo bode verjel, da je v naši šoli »velikanski napredek«? Čuditi se mora vsak, kdor kaj takega sliši. Dosedanji učitelj je uže toliko let v Materiji, o napredku ni bilo govora; kar čez noč se je vse spremenilo in veste zakaj? — Čudna »istina«!

Pričetkom sedanjega šolskega leta je namreč slavni naš c. kr. šol. svet v Vo-loški izvršil najslavnejši (!) svoj čin, da je razpustil naš krajni šolski svet ter ime-noval mesto istega novega »L. F. Schul-administrator für die Gemeinde Materia« ter to najnovejšo »oblast« v naši občini poveril, veste komu? — nobenemu dru-gemu ne, nego prav g. Zupančiču, in zakaj? Zato ker ima več menda pri c. kr. okr. šol. svetu velikanske zasluge na šolskem polju? V naši občini pa govori mnogi oče in gospodar, da je jedne šoli mnogo škodoval, ali še več škodovati hotel. To bi morali znati tudi kod drugodi — pa »moj ljubček srca«, ker ni mogel postati obč. glavar, naj bode vsaj »Schuladmini-strator f. d. Gemeinde Materia«. — Ce-njeni čitatelji mi pač oprostite, da mi več-krat uteče izpod peresa »narodni (!)« naslov »Schuladmi . . .« nove narodne oblasti? Po perji se ptički tudi poznajo. — Pustimo vendar »Schuladm. . .« pri kraji, ter po-vejmo še par besedic g. Debenjaku na uho: Narodni pregovor pravi: povej mi s kom imaš opraviti, (ali s kom se pajtašiš — ali si se popolnoma spajdašil), in koj ti povem, kdo in kaj si! »Gliha vkup štriha«, pravi stari Kranjec. — G. Deb., povejte sami, zakaj ali čemu, iz kojega namena poučujete »jedinozveličavno« nemščino? — Ali zato, da se prikupite kojemu zidarju nemškega mestu do Adrije? ali za lep možnjček judeževih grošev? Gotov sem, da mi g. Deb. pritrdi, da iz obojih uzrokov. Če tudi morda ni zaklet sovražnik slo-venstvu, vendar nema toliko pedagogične samostojnosti, da bi ravnal kot učitelj po istih načelih, — glede tujih jezikov na jednorazrednicah, — po katerih se mora ravnati vsakdo, kdor noče biti tudi »mu-čitelj« naše dece. —

Vendar g. Deb. mora biti svojemu »nemščinarju« hvaležen, kajti prav isto in nič drugega ga je obdržalo na dobrem mestu v Materiji, za katero mesto je bila določena boljše učiteljska moč in unet narodnjak, a ne ponemčevalec á la D.

Iz Šmarti pri Kopru v 26. dan majnika 1885. leta.

Ko se je pri nas ustanovila čitalnica, navdušili so se naši domači možje in pri-segli smo drug drugemu, da rajši vse za-preke prebijemo, nego bi dopustili, da naša cvetka oveni. Oveni ne, ker dovolj krepki smo, da jej donášamo hrane, ako tudi ne-koji niso zadovoljni ž ujo.

Drugi zopet pravijo, da čitalnici ni treba veselice, da se lahko človek tako izob-raži. Ne bodem oporekal temu načelu, ali da se narod navduši, treba živih ve-selice, in govorov. Dosežemo, pravi namen le z pomočjo veselice. Prirediti nameravamo

v 28. dan junija veselico na prostem. Kakor je vsem rodoljubom znano, koliko do za-vednosti pripomore pesma, in ker poznamo rodoljubje pevskih društev tržiške okolice in naših bližnjih posestrim osobito pevcev društva »Zora«, ki so žrtvovali daljno pot v sredino Istre, da jim k nam ne bode pot tako daljna, ako bi nas obiskali pri veselici, ker mnogo bi pripomoglo njihovo navdušeno petje do zavednosti naroda v koperske okolice. Njim bi se lahko pri-družil divni »Sokol« in s tem bi si stekli te društvi zlat venec, ki ga lahko z po-nosom ohranijo v svojem srci. Tu je še ledina, semkaj pridite orat vi »Sokol« z svojimi kreljutami in vi »Zoraši«, povzdigi-nite glas za našo domovino, za naš na-predek. Iz sto in sto grl vam bode donel srčen pozdrav naproti in prav iz toliko src bode kipelja zahvala do vas.

V naprej vam uže kličemo: Bog vam stoterno poplati vaše delo za nas. Upamo, da naš odbor stori svojo dolžnost, ter po-vabi obe te društvi z posebnimi vabilii. Pot je kratka, s parnikom do Kopra in potem še dobre pol ure in snidemo se ter gotovo vas pozdravimo najljubeznjivši, kar le od brata morete pričakovati. Ni treba tu javno razlagati kacega pomena bode za nas ta dan, gotovo bode to naj krasnejši trenotek v našem življenji. Na noge dakle odbor-nici, na noge vsi možaki, da našim nas-protnikom pokažemo kaj in koliko premo-remo mi storiti. Na svidanje v 28. dan junija v naši čitalnici! Živeli bratje!

Komen, 19. maja. — V Vašem ce-njenem listu, v zadnji številki, odgovarjal je nek dopisnik na »Sočin dopis 3. maja, glaseč se iz Komna, a ker je najglavnejše izpustil, zato se drznem jaz preresetati vse farizeske vesti, koji se nahajajo v omenje-nem »Sočinem« dopisu, koji dela nečast dopisniku, a še naj bolj njegovemu stanu. Jaz se sicer ne maram spuščati v pre-pir z gosp. dopisnikom cenjene »Soče«, a »Liraši« so me pooblastili, naj resnici na ljubo in v obrambo poštenega našega društva »Lira« izjavim to le:

a) Skrivaj, ne da bi bil narod znal, skovala je komenska gospoda »bralno dru-štvo«. Tudi jaz sem se udeležil prvega razgovora, in sicer vsled vabila, katero mi je došlo točno ob določeni uri od strani necega gospoda. Radostnega srca korajim proti omenjenemu stanovanju, kder je bilo shajališče, kdo bi se pa ne udeležil? Za-vednemu Slovencu, ki vé čislati vrednost bralnega društva na deželi, uže beseda sama: »bralno društvo« ali »čitalnica« mu je program.

Da se tako društvo snuje, to me je tem bolj veselilo, ker smo uže pevc sami hoteli pred letom ustanoviti društvo po-dobno naši denašnji »Liri«, ki bi imelo namen: gojiti narodno in cerkveno petje, ter nadaljno izobraževati prosti narod z raznim berilom itd. — Vsi pevci tedaj smo se veselili, da se slednjič vendar ustanovi toliko potrebna »čitalnica«, in upali smo tudi vsi, da nas novo društvo radostnim srcem in se slovansko gostoljubnostjo vsprejme mej svoje člane, s primerno me-sečnino, toda ni bilo tako, — kajti gospoda je ustanovila društvo za-se, in ta ne mara za slovenskega oratarja. — Pa če tudi nam je up uže splaval po vodi, vendar so me nekateri denašnji »Liraši« (pe-vajoči in nepevajoči udje) pooblastili, naj pri prvem zborovanji skušam gospodo pre-govoriti, da bi tudi mi pristopili novemu društvu, ter da bi nam ne bilo treba ožilj-vljati novega uže davneje nameravanega društva, in tako cepiti uže šibke moči. To nalogo sem rad sprejel, in to tem rajše, ker je v društvenih pravilih zapisano, da bode društvo gojilo petje; petja si pa jaz ne morem misliti brez pevcev.

Pri prvem zborovanji sem vsled po-oblastila interpeloval č. g. predsednika Bratino, kako misli on, da bi se moglo izvrševati one točke društvenih pravil, ki govorijo o petju? Ta mi pa prav učen o (?) odgovori: »Tako mej seboj bomo kakšno zapeli«. Da si tudi bi človek skoraj na tak jalov odgovor ne mogel in ne smel odgo-varjati, vendar še nisem dal miru, ampak prepričati sem ga hotel (in sploh vse), da tako »bralno društvo« na deželi ne izvršuje svojega namena itd., ter dasitni sem pro-sil, naj bi se mesečnina z 1 f. na 50 kr. znižala in tako omogočil pristop prostemu ljudstvu, vse prigovarjanje ni nič iz-dalo, kajti sklenilo se je, da se ne prej — pa mirna Bosna! Opazek, koje so se delale mej mojo prošnjo in govorom, ne maram objavljati, kajti če sem takrat potrpeč, tem lažje prebijem sedaj, ker je čas uže one dušne rane več ali manj zacelil.

Tako ravnanje od strani nekaterih, kojim je zvesto sekundiral tudi g. dopisnik »Soče«, vzbudilo je mej prostim ljudstvom splošno nevoljo, in zahtevalo se je odločno o! vseh vetrov, da se ima brez odloga u-stanoviti novo društvo.

Tega ne bi bil niti opisoval, a storiti sam moral, ker omenjeni gospod v »Soči« nekako sumljivo in očitaje piše, kakor češ »da se je nekaterim potrebno zdelo vsta-noviti novo društvo Lira« v Komnu. — To novo društvo se ni zdelo le nekaterim potrebno, ampak je prepotrebno resnično, da se goji umetno cerkveno in narodno petje, ter da se ljudstvo s čitanjem izo-brazuje. —

In niso bile le vabilne besede, katere g. dopisnik nekako laskavo omenja, narodne, temuč narodno je gotovo tudi srce, katero jih je rodilo.

8. Gospod »Sočin« dopisnik omenja dalje, da bi mej nami lahko vladala sloga in edinstvo. Vprašam Vas pa, učeni gospod, kdo ruši slovo v Komni?

1) Mar oni, ki nočejo in ne morejo vedno krivice trpeti?

2) Mogoče »Liraši«, koji bi bili radi k bralnemu društvu pristopili in tako v slogi z vami živeli?

3) Ruši slovo morda prosto ljudstvo?

4) Ali rušijo morda oni to lepo čednost, ki prosto kmečko ljudstvo zagovarja in je protežirajo? — Odgovorite!

Dobro vedo, da mi na to jasno in odkritosrečno ne odgovorite, rešim ta pranja sam.

ad 1) Slovo rušijo v Komni vsi oni, kateri niso vsem enako pravični, kakor bi morali biti, vsled tega nastaja čisto prepir — prepir opravičen. Napadom in krivici se še črvicek v prahu brani.

ad 2) »Lira« ne išče razpore, kajti njeni udje bi se bili radi združili z »bralnim društvom«, kar sem uže prej povedal, hrepneli so tedaj po slogi, katere je Vaš gosp. predsednik pri kozarcu po prvem zborovanju napil, a se je pozneje izneveril svojem izraženemu programu. Pa ni zameri, ker pri kozarcu se marsikaj reče.

Čast »Lira« bodo pa vsikdar branili njeni udje, ko jo bodo napadali neoliganci.

ad 3) Prosti narod tudi edinstvo ne ruši. Če je pa kedaj naše ljudstvo zabredlo na kriva pōta, krivo ni samo, ampak kak gopod s povešenim klobukom in dolгим škricem, ki je dotično zapeljal, kar se pa več ne zgodi, kajti ljudstvo je sprevidelo, da ni vse zlato, kar se sveti, zato pa menda ne bo verovalo več vsakemu krivemu proroku, če tudi je jahal dolgo let lesenega konja. — Skušnja zmudi.

ad 4) Oni, ki prosto ljudstvo zagovarjajo, tudi ne rušijo sloge, pač pa skrbje, da bi se v slogi živelo, ter drug drugega spoštovalo in nikomur, ne gleda na čast in stan, ne delata krivica. — Rušijo pa v prvi vrsti slovo nekateri, ki žive od ljudstva in ki so zaradi ljudstva mej nami.

So pa taki, ki se nametega naroda sramujejo, dasitudi so z njim v naj tesnejši zvezi, se mu pa le tedaj laskajo, kadar ga za svoje namene potrebujejo. Da bi pa mogli z večim uspehom porabiti naše ubogo slovensko ljudstvo za svoje orodje, zato pa želijo imeti narod nezaveden, neumen t. d. da bi tako lažje v kalnej vodi ribe lovili. Pa hvala Bogu, časi nezavednosti in tmline so minoli tudi nam prostakom »zora puca«! — Nikar ne obžalujte, gospod »Sočin« dopisnik, onih, kakor jih Vi nazivate: bolj olikane in značajne može, ki se puste od nekaterih za nos voditi.

Ti čestiti može so vsled naše prošnje pristopili društvu, da z nami vodijo previdno novo društvo »Lira« ter z nami bude narod.

Društvo »Lira« ima blag namen, in kdor društvo podpira, ta se s tem gotovo ne da za nos voditi. Če prav naša »Lira« šteje mej 80mi udi večino kmetov, katerih se vi sramujete, ima gotovo več poštenja nego Vi, ki bi radi s tacimi društvu, kakor je hujskanje t. d. temelj društva spodkopali, kar se Vam pa prav gotovo ne posreči.

Da Ste skušen vojskovodja, to je gola istina, saj Ste uže pri nas dvakrat zasedi visocega »šimelna« in se proglasili vojskovodjem, a viskdar Ste neizveščane in »terain« nepoznavajoč vojnike v blato zapeljali, sami pa pobegnoli, prepustivši nesrečneže lastne osodi!

Da Ste mi zdravi!

V imenu »Lirašev«
A. Š. Tropinar.

Domače in razne vesti.

Udom lokalnih volilnih odborov okolice in Trsta naznanja podpisani, da bodo v nedeljo, dne 31. t. m. zbor centralnega odbora, h kateremu spadajo vsi odborniki, namestniki in poverjeniki društva »Edinost« in vsi udje 7 lokalnih volilnih odborov mesta Trsta in tržaške okolice.

Zbor se bode vršil v prostorih restavracije gledišča Fenice (vhod iz ulice S. Francesco); začetek točno ob pol 11. uri dopoludne. Proglasil se bode pred vsem kandidat za III. volilni razred za volitve v drž. zbor in potem se bode prečitala instrukcija za postopanje na dan volitve. Naj noben ud centralnega odbora ne zamudi naznanjenega zbora.

Od predsedništva centralnega volilnega odbora.

Odlikovanje. Gosp. Nikolaj Frausin, trgovski kapitan iz Mil je dobil zlati križec za zasluge za pogumno in uspešno postopanje v nevarnosti na morji.

Volilcem III. razreda za državni zbor (IV. mestni razred in okolice) naznanjamo, da se te dni pošiljajo volilni listki na dom; ako listka kak volilec ne dobi do najdalje 4. ali 5. junija, naj gre sam po listek na magistrat; ako

mu ga pa nočejo dati, naj pride k nam v naše uredništvo, da mu ga mi preskrbimo. — Tudi tiste reklamante, katerim je morda magistrat ošibil vpisane mej volilce, naj pridejo precej ko dobé dotični odlok k nam, da rekuriramo.

Državnozborske volitve v Trstu in okolici. Mestni magistrat je izdal razglas, po katerem se bodo volitve v državni zbor te le dni vršile: v prvi volilni skupini 29. maja v telovadnici novomeške šole od 10 ure dopoludne do 1. ure popoldne; v drugi volilni skupini 1. junija v telovadnici novomeške šole, in v mestni telovadnici, Via della Valle, v obeh, od 8. ure dopoludne do 2. ure popoldne. V volilnem imeniku po abecednem redu zapisani volilci s začetno črko A vstevno do L bodo volili v telovadnici novomeške šole, drugi volilci od črke M do Z pa v mestni telovadnici. V tretji volilni skupini bo volitev 7. junija v treh različnih krajih in sicer: v telovadnici novomeške šole za volilce s začetnimi črkami A vstevno do G; v mestni telovadnici Via della Valle za volilce s začetnimi črkami H vstevno do Q, in v mestni ljudski šoli v Ferieri za volilce s začetnimi črkami R do Z. v vseh treh krajih bo volitev od 8. ure zjutraj do 2. ure popoldne. Ob šestih zvečer v omenjenih dnevih se zbore obe, oziroma vse tri komisije v novomeški ljudski šoli k preštetju glasov ter naznanijo izid volitev. Ako bi trebalo ožje volitve, imajo komisije to volilecem s posebnim razglasom naznaniti. Poverjenice in volilni listki se pošljejo volilecem na dom, in zaznamovan bo na njih dan in čas, kakor tudi kraj volitve. Ako bi kateri volilec poverjenice in volilnega listka 24 ur pred volitvijo ne dobil, naj se zanj oglasi v predvorani drugega nadstropja mestne hiše.

Volilecem v Istri priporoča odbor Edinosti še enkrat, naj prav gotovo volijo v petek, 29. t. m. oba priporočana jim izvrstna kandidata Dr. Dinka Vitezica in Vekoslava Spinčiča.

Seja mestnega zbora včeraj zvečer je bila zato posebno zanimiva, ker je v njej poslanec G. Nabergo utemeljeval svoj predlog, da bi mesto dalo po toči zadetim okoličanom 10.000 gl. podpore. — Dokazal je, da je zadnja toča napravila okoličanom najmanj 500.000 gl. škoda; ako torej mesto da 10.000 gl., je na vsakih 100 gl. škoda le 2 gl. Rudeškar dr. Piccoli je na to predlagal, naj se dovoli podpora, ali dotična svota naj se izroči Leopoldu Mauronerju, da jo on razdeli med poškodovane. — Temu predlogu pa se je ustavljal podžupan vitez Dimmer, češ, da ne gre, da se stvar tako površno reši in je torej predlagal, da se predlog g. Nabergoja odstopi mestni delegaciji, da ona stvar natančno poizveduje ter zboru poroča in stavi primerni predlog. Dimmerjev predlog je bil sprejet in tako odbit poskus Lahonov, da bodo oni z denarjem, ki je namenjen v dobro človečansko delo, agitali za Sior Poldeta. Nesramnost cikorjašev presega vse meje. Z denarjem bi radi lovili naše ljudi; a ker svojega nemajo, zato bi se radi polastili tudi mestnega žepa. — Ali ubogi poškodovanci, ko bi Cikorija delila podpore!

Ne dajte se torej slepiti, vrli okoličani; saj glavna stvar je vendar, da Vam vlada odpiše davke, kedor pa zaupa v vlado, ne sme se dati v roke bivšemu Garibaldincu.

Okoličani! Cikorjaši so tako drzni, da Vam celo hočejo natveziti, da je Bog le zato točo poslal, da magistrat njim da 100.000 forintov, da jih bodo mej Cikorjaše delili Sior Poldo, Verzota, Presenco, Bokalič in še kak drugi enaki. Ako bi ti možakarji imeli kaj deliti, delili bi najprej mej seboj, ker sami so vsi bolj potrebni, nego večina okoličanov. Saj so skoro sami Lačenpergarji. Cikorjaši so se Vam te dni tudi lagali, da je bila neka deputacija okoličanov pri mestnem županu, in da so tam Cikorjaši jokali (krokodilske solze?) Župana tisti dan (24. t. m.) še v mestni hiši ni bilo. Čakali so ga pač 3 ali 4 v portonu magistrata, Verzota, Bokalič pa še par drugih pa so na velikem trgu gledali figuro drevo na starem vodnjaku, češ, kedaj bodo fige zrele. Nič, nego laž in slepenje in taka dromezija boče biti politična stranka. Okoličani! ne verujte jim in pokadite jim se stariimi copatami!

Blamaža Cikorije. Kakor smo uže v zadnji številki prorokovali, niso se zbora Cikorije udeležili drugi nego glavni, uže znani Cikorjaši. — Verzota je ljudi lovil pred magistratom, perž Mihcem in Jakcem nastavljal svoj čvink, Presenco je zidove ribal po solnem trgu, Primožič mlajši, Poldetov asistent, je bil skrit na horsnem trgu za brunom št. 16, Katalan je peljal po velikem trgu dva okoličanska grešnika, — Bokalič pa je tekal ves upchan po raznih ulicah in lovil okoličane, pa nobeden ni hotel iti z njim. — Mi smo poslali kakor smo zagotovili našega juovskega poročevalca v zbor in po ulicah so drugi naši može opazovali Cikorjaše, kako so se sramežljivo po kotih potikali in okolo sebe gledali, ako jih kedo ne vidi, ko so se zaleteli v porton one hiše, v katerej ima lahonsko društvo Minerva svoj dvorano. — Tam je bil v kašotni vratarja skrit Sior Poldo Mauroner. Naš

poročevalac je tudi šel v vežo omenjene hiše in ko je zagledal v kašotu Sior Poldeta s kislim obrazom, približal se mu in ga vprašal: »Prosim, kedaj bo seja? — Sior Poldo: »Ni nič ljudi, bode treba preločiti na drug dan, denes so šli vsi v cerkev, kakor je pisala tista zlomkova »Edinost«. — Poročevalac: »Škoda, jaz bi bil rad stavljal dober predlog.« — Sior Poldo: »Pa pridite gotovo kadar bo zbor, morda še v tem tednu.« Poročevalac: »No, uže pridem, pa kako bo kaj za volitve.« — Sior Poldo: »Mene boste volili, in recite le tudi drugim, naj mene volijo, vsak moj volilec dobi za zdaj 5 gl., po volitvi pa še drugo.« — Na to se je naš poročevalac poslovil od g. Poldeta in nekoliko minut potem smo mi uže vse vedeli. — Prišlo je le 12 Cikorjašev, katere Sior Poldo sprejel v kašotu, ker v dvorano se jih ni upal peljati. — Trije Križani so prišli vsi poparjeni iz portona, Sior Poldo pa je kar zmuznil v staro mesto. — Za onimi tremi Križani so šli do kolodvora nekateri naši rodoljubi in tam so jih tako spovedali, da so jim konečno Križani se solzami v očeh zatrdili, da nikoli več ne pojdejo Sior Poldetu na brgone.

Tako se je izvršil **veliki zbor** Cikorjašev. — Da pa so gospodje fini, kaže uže to, da smo jim mi napovedali, da pošljemo svojega poročevalca, da bo govoril s Sior Poldetom in da ga ta ni spoznal — vse tako, kakor smo mu javno in očitno napovedali. — Risum teneatis amici! In taki moštje hočejo zastopati naše ljudstvo na Dunaji. Sior Poldo naj gre v Abruzzo, Verzota v Standrež verzote zalivat, Bokalič v Mengiš klobase delat. Ta mož je namreč po Trstu klobase prodajal, katere je njega oče in njega stric v Mengišu delal. Njega stric se zdaj vozi klobase iz Mengša v Trst — In taki ljudje bodo posilili Kranjce iz Trsta! V Trstu se pač marsikatera okrogla goši, prav še Cikorije in nje apostolov je manjkalo!

Cikorijade. Te praznike se je v Trstu in okolici kuhala cikorja na razne načine. — V Gropadi je hotel nek Cikorjaš, ki je absolvirat univerzo v Kopru, odpreti krčmo, ali ljudstvo mu je to zabranilo in Cikorjaš ne bode točil vina v Gropadi. — V Skednju so nekega Cikorjaša zaprli, ker je kričal »Morte ai schiavii«. Prav tam v Skednju so hoteli Cikorjaši izobesiti neko zastavo, ali ljudstvo je prostovalo in je jela zastavo raztrgati; ker pa je policijska oblast videla nevarnost, je prepovedala Cikorjašem izobesiti zastavo. — V Proseku je nek Cikorjaš lagal, da so bili Cikorjaši v nedeljo pohvaljeni po c. k. namestniku in da bodo le Cikorjaši dobili podpore zaradi toče. Pametni može so Cikorjaša postavili na laž in ljudstvo razkačeno zaradi laži Cikorjašev se je zbralo in proti Cikorjašu, da ga zapodi s Proseka; 200 do 300 ljudi mož, žensk, fantov itd. je potem hodilo po Proseku in pelo: »Udri, udri in der Stadt, Cikorjašem štrik za vrat itd. Tudi pri sv. Ivanu so par drznih Cikorjašev udili kozje molitvice toliko časa, da so se spokorili. Povsod ti Cikorjaši, kupljeni po Iredenti, dražijo ubogo slovensko ljudstvo. Tako nevarno društvo bi se pač moralo zaradi javne varnosti uničiti: saj dobrega ni nič v njem.

Volilni shod prve volilne skupine zadnjo soboto je bil jako obiskan, sešlo se je le 52 volilcev, kar kaže, da večini tržaških milijonarjev niso dosti na sreč državne zadeve. Oglasila sta se dva kandidata, gosp. vitez Stalitz se je ponudil pismeno, ker ga ni bilo k shodu; gosp. R. Luzzatto pa je prišel sam in razvil tudi svoj program, v katerem je mej drugim rekel: V našem programu stojé besede: zvestoba cesarju in državi; naša stranka podpira slovo mestom in okolici, nje prapor je oni Trsta z Avstrijo in za Avstrijo! Načelo sprave posameznih narodnosti je izvršljivo in on upa, da se prav prihodnjemu državnemu zboru posreči, s pomočjo vlade narode pomiriti. Če je le koliko dobre volje, pa se ta mir doseže in to mora biti državnomu zboru prva naloga in on mora na to delati, da bodo vsi narodi v parlamentu mirno skupaj sedeli. — Govornik je za enakomerni razvoj vseh jezikov, pa govoril vendar za nemški državni jezik, iz česar se pač vidi, da je Coroniinjevec. — Pri glasovanju je dobil 39 glasov Luzzatto, 14. vit. Stalitz, dva listka pa sta bila bela. Luzzatto je tedaj postavljen za kandidata v prvi volilni skupini.

Ščuvanje. Pod naslovom »Provocation« je prinesel »Triester Tagblatt« 20 t. m. uvodni članek, kateri tukaj priobčujemo, glasi se tako le:

Nedavno smo naznanjali, da je »Sokol« izletel v sv. Križ in pristavili, kaj se je tam godilo. Ta stvar obema iredentarskima časnikoma ne daje nimiru ni pokoja. Strašno sta divila in kličejo po policiji — to se ve po mestni policiji, župan sam naj se široko razkorači ter napravi mir v okolici. Misliti bi morali, da je v okolici vstal upor in da oba organa kličeja na maščevanje. Kolikor pa je nam znano, ni se kalil mir v okolici, le »živijo« se je klicalo cesarju in pela se je narodna himna. Zarad tega pa ni treba, da bi se gospodje plašili, ker »Concordia« se te lojalne izjave

ni udeležila; nanjo ni najmanjši sum ne leti, in zunaj tega društva lojaliteta v okeci ni nič nenavadnega. Kakor neprijetno utegne biti to nekaterim ljudem, ali starodavne, globoko vkoreninjene navade se ne morejo kar čez noč odpraviti. Še potem ne, če se jim »Concordia« nasproti postavi. Ni se treba precej tako razsrditi, če to društvo ne dela čud, in ne more izvršiti velikanskega dela, sprave mej okolico in progresovo stranko. In okolica mora delati pokoro in čutiti najnevarnejšo strogost oblasti magistrata, ki v njegovem področju izvršuje dela okrajnega glavarstva.

Progresova stranka obrača v zadnjem času na okolico prav pazljivo oko. Zdjaj se jej laska, zdaj jej preti strašno surovo. In mej tem, ko je najmlajše dete svoje družbe poslalo, da neki dela mir mej mestom in okolico, prav nič se ne zatajuje v svojem ščuvanju, ampak divja v fanatičnem sovražništvu in pri resih psovkah zoper narodnem osvobodilcu. Če res hoče mir, naj sama najprej miruje! Naj ne bode okolica torišče njenih ščuvanj, ki bi ščasoma v resnici lahko postala brez vzpurnirjenja.

Sokol je izletel v zapor, in vendar ga je magistrat prepovedal, mej tem, ko so druga društva v svojih pravicah uže razžaljena, ako se jim ne dopušča razvijati rudečih praporov.

Res je sicer, da ta društva ne kličejo cesarju »živio«, i ne pojó cesarske himne ali zaradi tega vendar niso poivržena drugim zakonom i ne uživajo nobenih pravic. Enaka mera svobode in pravice, katera uživajo ta društva, mora sedovoliti tudi Sokolu — če hočemo res imeti mir in red.

Gotovo, mi nikakor ne dvomimo, Progreso hoče mir, a njegovi mirovni pogoji so ti, da se mu morajo vse nasprotne stranke popolnoma povreči, zatajiti vsak avstrijski čut, iztrebiti državno zavest. Ako okolica sprejme te pogoje, potem je res mir sklenen, ker Progreso ga ne bo več kalil. Potem se tudi ne bodo več godile gnjusobe, da bi »Edinost« sklicavala zbore i napravljala tabore, katerih, kakor »Indipendentes« ves razjarjen opazuje, vlada ne prepoveduje. Ta vsakdanja ščuvanja progresove stranke ponehaja i njej ne bo več treba rabiti sredstev vseh vrst za ščuvanja da bi obličane iz miru izhujskala in zapeljala v nezakonita dejanja. Na to očitno meri vse počenjanje te stranke. Voda bi na nje mlin bila, ako bi v okolici prekripala jeza in unele se strasti.

Nas pa to prav nič ne vznemirja. Mi smo prepričani, da okoličani svojim sovražnikom ne store take vsloge. Oni si ohranijo mir in dobro svoje ime in razodenejo pri prihodnjih volitvah vnovič svojo staroslavno zvestobo.

Tržaške novosti:

Delovanje Furlanov. Strast italijanskih priklatežev v Trstu je nepresegljiva. V kamnotesalnici G. B. F. ulica Corsia Giulia je delal nek jako pošten okoličan, vedno zvest svojem rodu in tudi srčen Avstrijec. Ker je javno pokazal svoj značaj, zato ga je gospodar izpustil z dvema drugima delalci. Ona dva, eden renegat okoličan, drugi Furlan, podanik italijanski, zopet delata, le poštenemu Avstrijcu ni dal več dela. Tako delajo oni, zapomnimo si mi, da jim bodemo mi z enako mero vračali, kakor nam oni sedaj merijo.

Nesreče. V zadnjih treh dneh niso v Trstu nič več in nič manj ljudi povozili kakor štiri in sicer na Acquedotto 3 in na Corsia Stadion eno deklico, ki je takoj mrtva ostala. Zakaj se dopusti voznikom, da tako hitro gonijo po mestu, ali nebi mogle oblasti vse to zabraniti, ko bi strožije postopale proti takim prestopkom.

Diego R. nek uže prileten mešetar je hotel zapeljati 13 letno deklico; imel jo je uže v nekej hiši nesramnic; ali policija mu je prišla na sled in ga ujela ter dela pod ključ.

Tepeži. Kakor navadno, pretepali so se tudi zadnje praznike pijanci po Trstu in okolici; zarad tega nekoliko ranjenih in zaprtih.

Policijsko. Za praznike so dolgo prsti izvršili več manjših tatvin; policija je zaprla 4 malovredne ženske, 3 tatove in kakih 11 drugih malovrednežev.

Za »Narodni Dom«. Desetkberska družba v Trstu je poslala za mesec maj šest goldinarjev »Narodnemu domu« v Ljubljano.

Iz Poreča v Istri nam pišejo, da so tam Iredentariji slovanske volilce napadli, nekatere tudi ranili, tako sicer, da se 200 hrvatskih volilcev niti ni moglo vdeležiti prvotne volitve. Dotični so se telegrafno pritožili ministru grofu Taafu. Vsa stvar pride še pred državni zbor.

Užitno društvo z omejenim poročtvom napravili so si Nabrežini ondašnji prebivalci, da se po ceni preskrbi z dobrim in nepokvarjenim živim, ki se bo pa na zahtevanje tudi neudom prodajal: Vsak član plača 10 goldinarjev, in sicer 20%, takoj, 80% pa pozneje v obokih. Društvo se je ustanovilo za pet let. Ravnotelestvo obstoji iz petero gospodov, in sicer: Franc Nemec predsednik, Josip Tance podpredsednik, Andrej Štupica tajnik, Srečko Žvab tajnikov namestnik, in Ivan Marušič blagajnik.

Centralni volilni odbor za Kranjsko priporoča za prihodnje volitve v drž. zbor te le kandidate:

1. V kmetijskih občinah dne 28. maja t. l. a) Za sodnijske okraje: Ljubljanska okolica, Vrhnika, Velike Lašče, Ribnica, Litija in Zlatičina: gosp. Karol Klun; b) Za sodnijske okraje: Kamnik, Brdo, Kranj, Loka, Tržič, Radovljica in Kranjska gora: prevz. gosp. grof Karol Hohenwart; c) Za sodnijske okraje: Postojna, Bistrica, Senožeča, Vipava, Logatec, Lož in Idrija: gosp. Adolf Obreza; d) Za sodnijske okraje: Novo mesto, Krško, Kostanjevica, Črnomelj in Metlika: gosp. Viljem Pfeifer; e) Za sodnijske okraje: Kočevje, Trebnje, Žužemborg, Radeče in Mokronog: svetli knez Ernest Windischgrätz.

2. V mestih in trgih dne 2. junija t. l. a) Za Ljubljano in za obrtno in trgov. zbornico prevz. gosp. grof Karol Hohenwart; b) Za Postojno, Idrijo, Vrhniko, Lož, Radovljico, Tržič, Kamnik, Kranj in Loko: gosp. dr. Josip Poklukar; c) Za Rudolfovo (Novo mesto), Višnja gora, Krško, Kostanjevica, Črnomelj, Metliko, Kočevje in Ribnico: gosp. grof Albin Margheri, graščak v Otočci pri Rudolfovu.

Slovenski volilni odbor na Koroškem, priporoča za državnozbornice poslance te le gospode:

Za kmečke občine Celovškega in Velikoveškega okraja: Nj. ekselencija gosp. Feliks baron Pino, c. kr. kupčijski minister. Za kmečke občine Beljaškega in Borovskega okraja: Gospod Andrej Einšpieler, c. kr. profesor v poklju. Za kmečke občine Spitalskega in Št. Mohorskega okraja: Gospod Janez Peitler, posestnik in župan v Rennwegu.

Priporočilo. Gosp. F. Mikelič iz Rojana je zadnjič jako okusno odličil prostore v »Aurora«, kjer je imelo društvo »Edinost« veliko veselico. Vidi se, da ta mož umeje svoj zanat in ker je tudi rodoljub, priporočamo ga vsem rojakom za tacepilske dela. Svoji k svojim. Naročbe se lahko oddajajo v prodajalnici tabaka poleg Zaveršičeve mesnice nasproti veliki kasarni.

Slov. pevskega društva. Odbor v Ptuj je v svoji zadnji seji sprevidel, kako teško nalogo ima. Pokazalo se je, da se množje izdatki, dočim je društvenina plačila. Zato pa sme odbor zahtevati, da vsaj vsakdo, ki je pristopil, bodi si kot izvršujoč, bodi si kot podpirajoč ud, takoj vplača vpisnino in društvenino; kaj koristijo namreč društveniki, ki ne spopadajo svojih dolžnosti pravilno. Zlasti se g. poverjeniki opozarjajo, naj sami sebe ne pozabijo vpisati in šteti med društvenike; potem pa jih zadevijo tudi dotično plačilo. Človek bi mislil, da je to umevno samo ob sebi; no dejansko pa stoji stvar vendar tako, kakor se je omenila.

Število društvenikov rase od dne do dne; ne naznani se sedaj ne, ker nam društveniki ne morejo šteti nič, dokler niso vplačali vpisnine pa društvenine.

Dakle točno naj stori vsak svojo dolžnost, da bude mogel i odbor spolniti svojo nalogo.

Izšla je te dni v Mariboru 20 strani obsegajoča brošura, ki ostro obsojuje viteza dr. Tonkliča. Akoprem je v tej brošuri precej mnogo resnice, vendar ne bi bilo prav in dobro, da bi se rušila disciplina med volilci na Goriškem. Naši goriški bratje naj se držijo po društvu »Sloga« jim priporočenih kandidatov, to bo njim v čast.

59. občni zbor parobrod-skega društva Lloyd je bil te dni pod predsedništvom predsednika barona Marka Morpurgo. Zastopanih je bilo 6745 delnic. Ko se je zbor spominjal rajnkih upravnih svetovalcev barona Rittmayerja in viteza Bordini, je komercialni vodja prečital obširno poročilo o delovanju društva lanske leto, katero je jako povoljno. Sklenilo se je, da se od čistega dobička odda f. 259.993,73 v rezervni zalog, da se s to svoto in se svoto f. 77.559,85 pokrije dividenda, katero je društvo izplačalo lanske leto v znesku f. 337.469,58. — V zalog za popraviljanje mašin in kotlov se je odločilo f. 100.000. Sklenilo je se tudi, da se izplača dividende na vsako delnico f. 28 in da se prenese na nov račun f. 66.067,32. Občni zbor je potem glasoval zahvalo upravnemu odboru, na kar je izvolil v upravni svet nove tri odbornike v osebah Otona barona Bruck, viteza Franca Dimmerja in Eduarda Radonetz. — Zavorovalni zalog je znašal koncem leta 1884. f. 2.600.000. Rezervni zalog je koncem istega leta znašal f. 1.437.613,57. Za zboljšanje podjetja se je lanske leto potrosilo f. 1.980,267.

Društveni dolg se je v istej dobi znižal za f. 279.000. Pokojninski zalog je znašal koncem leta 1884. f. 3.699.641. — Plačane pokojnine so znašale do iste dobe f. 138.032. — Za revizorje so bili zbrani Rafael Padoa, baron Peter Sartorio in Josip Mandolfo, za namestnike Filip Artelli in Jakop Fano. Potem so se izsrečale prioritete zaveznice društva in sicer od posojila 1. 1874. Serije 234.253,258 in 291 vsaka po 19 zaveznic po f. 1000. — S. 37, 66, 104, 120, 129, 144, 165 in 184 vsaka po 50 zaveznic po 200 gld. — Od posojila 1. 1881. S. 28, 134, 233, vsaka po 50 zaveznic po f. 500. — Od posojila 1. 1882. S. 14, 232, 237 vsaka po 10 zaveznic po f. 500.

Od posojila 1. 1884. S. 57 in 109, vsaka po 10 zaveznic po f. 500. — Vse te izrečane zaveznice se bodo izplačale v skupnem znesku f. 1.600.000 koncem leta 1885.

Viktor Hugo, najslavnejši francoski pisatelj, umrl je v Parizu 22. t. m. v 83 letu svojega življenja, bil je to velik duh in blag mož, ves unet za napredek in svobodo ter živo oznanjeval sočutje do ubozih in za tiranih. Po pravici žaluje za njim ves francoski narod i državni zbor je v znamenja žalovanja na smrtni njegov dan zatvoril zbornico. Ministerski načelnik je v gospodski zbornici izrekel, da vlada smatra žalovanje za narodno. 23. t. m. ste obe zbornici dovolili 20.000 frankov, da se mrtve pokoplje na državne troške. Dan pogreba bo dan narodnega žalovanja.

Borsno poročilo.

Borsa sicer mlahova, posli malenkostni; pri vsem tem pa se kurzi jako dobro vzdržujejo s tendenco, da postanejo še viši.

Dunajska Borsna

dne 26. maja.

Enotni drž. dolg v bankovcih 82 gld 30 kr.	
Enotni drž. dolg v srebru 82	75
Zlata renta	108 10
5% avst. renta	98 30
Delnice narodne banke	857
Kreditne delnice	285 80
London 10 lir sterlin	124 80
Napoleon	—
C. kr. cekini	9 88 1/2
100 državnih mark	5 86

LA FILIALE IN TRIESTE

dell' i. r. priv.

Stabilimento Austr. di Credito

per commercio ed industria.

VERSAMENTI IN CONTANTI

Banconote:

3 1/2 % annuo interesse verso preavviso di 4 giorni	
3 1/2 %	8
3 1/2 %	30

Per le lettere di versamento attualmente in circolazione, il nuovo tasso d'interesse comincerà a decorrere dalli 27 corrente, 31 corrente e 22 Novembre, a seconda del rispettivo preavviso

Napoleoni:

3 % annuo interesse verso preavviso di 30 giorni	
3 1/2 %	3 mesi
3 1/2 %	6

Banco Giro:

Banconote 2 1/2 % sopra qualunque somma Napoleoni senza interessi

Assegni

sopra Vienna, Praga, Pest, Bruna, Troppavia, Leopoli, Lubiana, Hermannstadt, Innsbruck, Graz, Salisburgo, Klagenfurt, Fiume, Agram, franco spese.

Acquisti e Vendite

di Valori, divise e incasso coupons 1/2 %

Antecipazioni

sopra Warrants in contanti, interesse da convenirsi.

Mediante apertura di credito a Londra 1/2 % provvigione per 3 mesi.

Effetti 6 % interesse annuo sino l'importo di 1000 per importi superiori da convenirsi.

Trieste, 1. Ottobre 1883

(6-)

ROL-VERSCHLÜSSE
aus Stahlblech
E.S. ROSENTHAL & ERBEN, WIEN.

Posestivo v Trebach, gostilna in prodajalnica v ene hiši, v drugi hiši veliko stanovanje za vsako gospodo, potem razno zemljišče, pri vsaki hiši izvrstni vodnjak, da se v njem ali pa se tudi prodaja na ugodnih pogojih, ker hoče dotični posestnik zapustiti Trebach, da ne bo več treba nekemu c. gospodu ljudstva ščuvati proti njemu, ki je bil in ostane vedno zvest slovenski narodnjak, pa ni nikoli zatrl svojega naroda, kakor isti gospodje, ki so bili še do včeraj in so morda še vedno Laboni. Pogoj se zvedo pri našem upravitelju, ali pa pri lastniku v prodajalnici v Trebach.

Prosim! Čitajte!

Pri neke javne dražbi sem za polovico navadno cene kupil od ene najbolj imenitne fabrike cel zalog koev in konjskih odej in lahko dam dokler imam kaj v zalogu samo for. 1.50 komad. V zalogu je do sedaj še nad 1550 komadov jako velikih, zelo d' belih, širokih in trdnih

KONJSKIH ODEJ.

Ti kosi so po 185 cm. dolgi in 130 cm. široki z barvanimi zobci. Debeli so skoraj, kakor deska radi tega so tako močni. Več ko sto zahvalnih pisem imam od bogatih oseb, ki so si še naročile pri meni teli odej, v svoji pisarni na razgled.

Pošljem za gotov denar ali po povzetju. Vsaki dan odpošljem na vse štiri dele sveta več teli odej, in povsod so z njimi zadovoljni, ker jih tudi za posteljne odeje rabijo in ker so preje še enkrat toliko stale.

Naslov: Exportwaarenhaus »zur Austria«, Wien, Oberdöbling, Mariengasse št. 31-E. (Lastni hiši).

Hiša se da v najem za poletno stanovanje z šestimi lepimi sobami, lansko leto novo narejena v prav lepem kraju pod Stolom na Gorenjskem pol ure od Lesca oddaljena. Natančno se izve pri Janezu Čopu v Mostah p. Lesce.

Švicarska ČOKOLADA in CACAO

AMÉD. KOHLER & FILS v LAUSANNE (Švica)

Ustanovljene 1830 leta.

Švicarska Čokolada in CACAO.

Agencija za posredovanje u službah i kod stanovanja

E. GEROMINI-JA

priskrbuje službe svake vrste u Austriji i inozemstvu. Kupuje i prodava kuće, po najugodnijim pogodbami. Piazza Ponterosso br. 2. I. kat.

ŽELODOČNE BOLEZNI je mogoče HITRO in POPOLNOMA ozdraviti po **JERUZALEMSKEM BALZAMU** edini in nedosegljivi želodčni pijači.

Da si človek izvoli pravi lek proti želodčnim boleznim, pač ni tako lahko, posebno dandenes, ko v trgovini prodajajo vsakovrstne enake leke.

Večina raznih kapljic, izlečkov itd., katere se običajno kakor pravi čudeži priporočajo, niso nič drugega, nego škodljiva smes.

Edini Jeruzalemski balzam si je zagotovil valed svoje priprave sestave, odločno oživljajoče in želodčne živce hitro krepčalne moči pravico prednosti nad vsemi dosedaj v tej stroki poznanimi zdravili, kar dokazuje tudi se vsakim dnevom večje prašanje po njemu. Ta balzam bogat na delajočih snovih kineske robarbare, katera korenika je poznana zaradi njene ugodnega upliva na prebavljanje ni čiščenje, je zanesljivo sredstvo proti težavam v želodcu odvisnim od slabega prebavljanja; zato pa ga vsi strokovnjaki in zvedenci priporočujejo proti neješčnosti, zabasanju, smrdljivi sapl, gnjusu, riganju, bacanju, proti hemoroidalnemu trpljenju, zlatenci in vsaki bolezni v črevesju.

Steklenica z navodom vred stane 30 novcev.

GLAVNA ZALOGA v LEKARNI

G. B. PONTONI v GORICI.

Zalogo: v Trstu v lekarni G. B. Roris, na Reki v lekarni al Redentore, G. Gmeiner, v Korminu v lekarni A. Franzoni, v Tomlinu v lekarni E. Pallasa.

LASTNO BARVILO PEČAT »MERKUR«

C. k. priv. tovarna **L. Tedesko & C.** DUNAJ.

Tovarna v Požunu V Trstu Corso 709-2.

VELIKANSKA ZALOGA popolnoma izdelanih oblek za gospode in spalnih sukenj, obleke za dečke in majhne otroke, plašče in obleke za deklice in otroke v najelegantnejši in najnovjši modi.

Odlikovani na vseh svetovnih razstavah radi velike elegancije, solidnega dela in posebnosti nizke cene svojih izdelkov.

Vsa obleka je po najnovjši modi upravitelj iz izdelana iz najmoderneje robe, kakor pri vsem tem jako cene, akoravno fine in izvanredno fine vrste, vedno v vseh velikostih na razpolaganje, po čudno nizke 12-24 stalnej tovariški ceni

Filiala pri **AL. Eisenstädter** v TRSTU Corso št. 709-2.

Neverjetno ali resnično! Vse skup le 1 for. 50 nov.

1 Močna platnena rjuha brez šiva 230 cm. dolga, 155 cm. široka — f. 1.50
1 tucat malih prtičev, dobre vrste — f. 1.50
4 obrisač z zobci, turške vrste — f. 1.50
6 obrisač iz prav. platna 1 m. dolge — f. 1.50
6 platnenih servietov, veliki — f. 1.50
1 84[] platnati namizni prt za 6 oseb — f. 1.50
1 84[] platnati kavni pot — f. 1.50
6 platnenih žepnih rut velikih in finih — f. 1.50
6 platn. žepnih rut z barvanim robom — f. 1.50
12 batist-žepnih rut z robom — f. 1.50
6 modrih ali pa rumenih žepnih rut za nošanje — f. 1.50
1 fina srajca za gospode iz sifona-cretona-oksforda v vseh poljubnih merah — f. 1.50
1 fino vezena švicarska ženska srajca v vseh velikostih in poljubnih širjavah — f. 1.50
1 nočni korzet s krasnim vezanjem v poljubnej veličini in širokosti — f. 1.50
1 platneno žensko spodnje krilo krasno izpeljano — f. 1.50
1 platnena gača — f. 1.50
1 ženske hlače vezene z plišom — f. 1.50
3 fine svilnate žepne rute — f. 1.50
1 volnena srajca, način Jäger — f. 1.50
1 volnene hlače, način Jäger — f. 1.50
12 parov svilnatih nogovic — f. 1.50
1 ženski modere iz najboljšega angleškega jekla s zaklepom — f. 1.50
6 parov svilnatih nogovic vsake druge barve — f. 1.50
6 vezanih žepnih rut z raznimi imeni — f. 1.50
1 posteljni tepih v najkrajnejših barvah — f. 1.50

Prodajalo se bude le do 20. prihodnjega meseca. Poznejša naročila se ne bodo mogla izvršiti. Ni je druge trgovine, ki bi mogla tako ceno in toli dobro blago oddajati, radi tega se iz vseh krajev Avstro-Ogerske vsak dan veliko blaga naroči. Tudi se lahko dobi za ženitvanjsko balo vsa oprava, kakor: namizno, posteljno in drugo perilo 100-150-200 for. po najnižji ceni. Kar se komu ne dopade pa vzamemo nazaj. Naročila izvršujejo se le proti poštenemu povzetju.

Naslov naj se naredi: **Wäsche Export »zur Austria«, Wien, Oberdöbling, Mariengasse 31, E.**

ANT. PLESCOVICH vbirotelec in popraviljavec orgelj, glasovirov in armonijev. Popraviljavec mehanike vsakovrstnih muzikalnih instrumentov. TRST, Via Nuova št. 20, II. nadstropje.

Komoditeta in ekonomija zadnja novost.

Pečati z avtomatičnim aparatom so dobro rabljivi zaradi natančnosti in hitrosti, a katero se more tiškati z njimi in zaradi trajnosti, ali vendar še preveč stanejo. Pečati na roko so bolj ekonomični, ali trebajo preveč postranskih priprav.

Elegantni avtomatični pečat »Merkur« kakor je tukaj naslikan pa ima vse prednosti avtomatičnih pečatov, a zaradi priprave konstrukcije in lahkote stane le fr. 3.50.

Novi pečat MERKUR z avtomatičnem barvilom dobi se le v 64-20

odlikovanem grafičnem zavodu **H. FREISINGER-JA** Lloydova palača ulica »Mercato vecchio« 4 V TRSTU.